

СПОРАЗУМЕНИЕ

МЕЖДУ

ПРАВИТЕЛСТВОТО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

И

ПРАВИТЕЛСТВОТО НА ЧЕРНА ГОРА

ЗА ВЗАИМНА ЗАЩИТА И ОБМЕН

НА КЛАСИФИЦИРАНА ИНФОРМАЦИЯ

Правителството на Република България и Правителството на Черна гора (наричани по-нататък "Страните"),

Като се споразумяха за провеждане на разговори по въпроси, свързани с политиката и сигурността, и за разширяване и активизиране на политическото, военното и икономическото сътрудничество между тях,

Водени от убеждението за промените в политическата ситуация в света и отчитайки важната роля на сътрудничеството между двете страни за стабилизирането на мира, международната сигурност и взаимното доверие,

Разбирайки, че при ползотворното сътрудничество е възможно да се наложи обмен на класифицирана информация между Страните,

Желаейки да създадат правила, регулиращи взаимната защита на класифицирана информация, приложими спрямо бъдещи споразумения за сътрудничество, и класифицирани договори, които ще се изпълняват между Страните, съдържащи или включващи класифицирана информация,

се договориха за следното:

Член 1 **Определения**

За целите на това Споразумение:

(1) **"Класифицирана информация"** означава информация, независимо от нейната форма, същност или начин на пренасяне, създадена или в процес на създаване, на която е определено ниво на класификация за сигурност и която в интерес на националната сигурност и в съответствие с националното законодателство, изисква защита срещу нерегламентиран достъп или унищожаване.

(2) **"Нерегламентиран достъп до класифицирана информация"** означава всяка форма на разкриване на класифицирана информация, включително злоупотреба, увреждане, предоставяне и неправилно класифициране, както и всякакви други действия, водещи до

нарушаване защитата ѝ или до загубване на такава информация, както и всяко действие или бездействие, довело до узнаване на информацията от неоторизирано лице.

(3) **“Класифициран документ”** означава всяка форма на записана класифицирана информация, независимо от нейните характеристики или вида на записващото устройство.

(4) **“Класифициран материал”** означава всеки класифициран документ или всякакъв друг предмет от техническо естество, съоръжение, оборудване, устройство или въоръжение, произведени или в процес на производство, както и съставни части от тях, използвани за производството им, съдържащ класифицирана информация.

(5) **“Ниво на класификация за сигурност”** означава категория, която според националното законодателство, характеризира значимостта на класифицираната информация, нивото на ограничаване на достъпа до нея и нивото на защитата ѝ от Страните, а също така категория, въз основа на която се маркира съответната информация.

(6) **“Гриф за сигурност”** означава маркировка върху каквато и да е класифицирана информация, която показва нивото на класификация за сигурност.

(7) **“Разрешение за достъп”/“Удостоверение за сигурност”** означава положително решение, произтичащо от процедура по проучване, което установява лоялността и надеждността на физическо или юридическо лице, както и други аспекти на сигурността в съответствие с националното законодателство. Това решение дава право на достъп на физическото или юридическо лице и му дава възможност да борави с класифицирана информация на определено ниво без риск за сигурността.

(8) **“Страна-източник”** означава страната, от която изхожда класифицирана информация.

(9) **“Страна-получател”** означава страната, на която е предоставена класифицирана информация.

(10) **“Ползвател”** означава юридическо или физическо лице, което взема участие в съответни дейности по сътрудничеството или в изпълнение на класифицирани договори, по отношение на които се прилага настоящото Споразумение.

(11) **“Компетентен орган”** означава органът, който в съответствие с националното законодателство на съответната Страна провежда националната политика за защита на класифицираната информация, упражнява общ контрол в тази сфера, както и ръководи изпълнението на това Споразумение. Тези органи са посочени в член 5 на това Споразумение.

(12) **“Контрагент”** означава физическо или юридическо лице, което има правоспособност да сключва договори и/или страна по класифицирани договори, попадащи под разпоредбите на това Споразумение.

(13) **“Класифициран договор”** означава споразумение между два или повече контрагента, което съдържа или предполага достъп до класифицирана информация.

(14) **“Принципът “Необходимост да се знае”** означава необходимостта да се получи достъп до класифицирана информация във връзка със служебни задължения и/или за изпълнение на конкретна служебна задача.

(15) **“Трета страна”** означава държава или международна организация, която не е Страна по това Споразумение, или ползвател, който не отговаря на националните изисквания за достъп до класифицирана информация, включително и на принципа “необходимост да се знае”.

(16) **“Декласифициране на информацията”** означава премахване на нивото на класификация за сигурност.

(17) **“Нарушаване на мерките за сигурност”** означава действие или бездействие, противоречащо на националното законодателство, което води или може да доведе до нерегламентиран достъп до класифицирана информация.

Член 2

Предмет

Предмет на това Споразумение е защитата на класифицираната информация, съвместно създадена или обменяна пряко или непряко между Страните.

Член 3

Нива на класификация за сигурност на информацията

Страните приемат, че следните нива на класификация за сигурност на информацията са еквивалентни и съответстват на нивата на класификация за сигурност, определени в националното законодателство на съответната Страна:

За Република България	Еквивалент на английски	За Черна гора
СТРОГО СЕКРЕТНО	TOP SECRET	STROGO TAJNO
СЕКРЕТНО	SECRET	TAJNO
ПОВЕРИТЕЛНО	CONFIDENTIAL	POVJERLJIVO
ЗА СЛУЖЕБНО ПОЛЗВАНЕ	RESTRICTED	INTERNO

Член 4

Национални мерки

(1) В съответствие с националното си законодателство, Страните прилагат всички съответни мерки за защита на класифицираната информация, която е съвместно създадена или обменяна пряко или непряко по това Споразумение. На такава класифицирана информация се осигурява същото ниво на защита, каквото е предоставено за национална класифицирана информация със съответно ниво на класификация за сигурност.

(2) Страните своевременно взаимно се информират за всякакви промени в националното законодателство, които оказват влияние върху защитата на класифицираната информация. В тези случаи,

Страните се информират по реда на чл. 5, ал. 3 и ал. 4, за да обсъдят възможните изменения в това споразумение. Междувременно класифицираната информация се защитава според клаузите на споразумението, с изключение на случаите, когато има други договорености в писмена форма.

(3) Достъп до класифицирана информация се предоставя само на тези лица, на които е издадено разрешение за достъп /удостоверение за сигурност в съответствие с националното законодателство, и в съответствие с принципа "необходимост да се знае".

(4) Страната-получател се задължава:

а) да не предоставя класифицирана информация на трета страна без предварително писмено съгласие на Компетентния орган на Страната - източник;

б) да осигури ниво на класификация за сигурност на класифицираната информация, съответно на нивото дадено от Страната-източник;

в) да не използва класифицираната информация за други цели освен за тези, за които е предоставена;

г) да гарантира частните права, като патентни, авторски права или търговски тайни, включени в класифицираната информация.

(5) Ако друго Споразумение, сключено между Страните, съдържа по-строги правила относно обмена или защитата на класифицираната информация, прилагат се тези правила.

Член 5 **Компетентни органи**

(1) Компетентните органи на Страните са:

За Република България:
- Държавна комисия по сигурността на информацията;

За Черна гора

- Дирекция за защита на класифицираната информация.

(2) Компетентните органи взаимно се информират за действащото си национално законодателство, регулиращо защитата на класифицираната информация.

(3) С цел постигането на по-тясно сътрудничество при изпълнението на настоящото Споразумение, Компетентните органи могат да провеждат консултации, по молба на единия от тях.

(4) С цел постигане и поддържане на сходни стандарти за сигурност, Компетентните органи, при молба, ще си предоставят взаимно информация относно стандартите за сигурност, процедурите и практиките за защита на класифицираната информация, прилагани от съответната Страна.

(5) Компетентните органи могат да подписват документи в изпълнение на това Споразумение.

(6) Службите за сигурност на Страните могат да си обменят и връщат директно помежду си оперативна и/или разузнавателна информация в съответствие с националното законодателство.

Член 6

Предаване на класифицирана информация

(1) По правило класифицирана информация се предава чрез използването на дипломатически или военни куриери или чрез други средства, отговарящи на изискванията на националното законодателство на Страните. Страната-получател потвърждава писмено получаването на класифицираната информация.

(2) Класифицирана информация може да се предава чрез защитени телекомуникационни системи, мрежи или други електромагнитни средства, одобрени от Компетентните органи и разполагащи със сертификат, издаден съгласно националното законодателство на съответната Страна.

(3) Други одобрени средства за предаване на класифицирана информация могат да се използват, само по взаимна договореност между Компетентните органи.

(4) В случай, че трябва да се предаде голяма пратка, съдържаща класифицирана информация, Компетентните органи взаимно се договарят и определят средствата за транспортирането, маршрута и другите мерки за сигурност.

Член 7

Превод, размножаване, унищожаване

(1) Класифицирана информация, маркирана СТРОГО СЕКРЕТНО/ TOP SECRET/ STROGO TAJNO, се превежда или размножава само с писмено разрешение на Страната-източник.

(2) Всички преводи на класифицирана информация се извършват от лица, които притежават подходящо разрешение за достъп. Тези преводи носят еквивалентни грифове за сигурност.

(3) При размножаване на класифицирана информация, грифът за сигурност на оригинала също трябва да бъде размножен или отбелязан на всяко копие. Тази размножена информация трябва да бъде поставена под същия контрол като оригиналната информация. Броят на копията трябва да бъде ограничен до необходимия брой за официални цели.

(4) Класифицираната информация се унищожават или променя по такъв начин, че да не може да бъде възстановена изцяло или отчасти.

(5) Страната - източник може изрично да забрани размножаването, видоизменянето или унищожаването на класифициран материал чрез отбелязване върху съответния носител на класифицирана информация или последващо писмено уведомление. Ако унищожаването на класифицирана информация е забранено, същата се връща на компетентния орган на Страната - източник.

(6) Класифицирана информация, маркирана СТРОГО СЕКРЕТНО/ TOP SECRET/ STROGO TAJNO, не се унищожават. Тя се връща на компетентния орган на Страната - източник.

(7) В случай на ситуация, при която е невъзможно да се защитава и връща обратно класифицираната информация, създадена или предадена по това Споразумение, тя се унищожава незабавно. Страната-получател уведомява във възможно най-кратки срокове Компетентния орган на Страната-източник за унищожаването.

Член 8

Класифицирани договори

(1) Класифицирани договори се сключват и изпълняват в съответствие с националното законодателство на всяка Страна. При поискване Компетентният орган на всяка от Страните предоставя информация за това дали предложеният контрагент има издадено национално разрешение за достъп/удостоверение за сигурност, съответно на изискваното ниво на класификация за сигурност на информацията. Ако предложеният контрагент не притежава разрешение за достъп/удостоверение за сигурност, Компетентният орган на всяка Страна може да поиска контрагентът да бъде проучен за издаване на разрешение за достъп/удостоверение за сигурност.

(2) Неразделна част от всеки класифициран договор или договор с под-изпълнител е Анексът по сигурността. В този Анекс контрагентът на Страната - източник уточнява коя класифицирана информация ще бъде предоставена или създадена от Страната - получател и кое съответно ниво на класификация за сигурност е било определено на тази информация.

(3) Задължението на контрагента да защитава класифицираната информация във всички случаи, се отнася най-малко до следното:

а) задължение на контрагента да разкрива класифицирана информация само на лице, което предварително е било проучено във връзка със съответните действия по договора, при спазване на принципа "необходимост да се знае", и което е наето или ангажирано при изпълнението на договора;

б) средствата, които ще бъдат използвани за пренасяне на класифицираната информация;

в) процедурите и механизмите за информиране относно промените, които могат да възникнат във връзка с класифицираната информация, поради изменение на нейното ниво на класификация за сигурност или отпадане на необходимостта от по-нататъшната ѝ защита;

г) процедурите за одобряване на посещенията, достъпа или проверки от служители на една от договарящите страни до съоръженията на другата страна, свързани с договора.

д) задължение да бъде уведомен Компетентният орган на контрагента за осъществен нерегламентиран достъп, за опит или подозрение за такъв достъп до класифицирана информация, свързана с договора;

е) използване на класифицирана информация, свързана с договора само за целите, свързани с предмета на договора;

ж) стриктно спазване на процедурите за унищожаване на класифицираната информация;

з) предоставяне на класифицирана информация по договора на трета страна само с писмено съгласие на компетентния орган на Страната – източник.

(4) Необходимите мерки за защита на класифицираната информация, както и процедурата за оценка и обезщетение на възможни загуби, причинени на контрагентите от нерегламентиран достъп до класифицирана информация, следва да се регламентират детайлно в съответния класифициран договор.

(5) Договори, сключени с контрагенти, съдържащи класифицирана информация с ниво на класификация ЗА СЛУЖЕБНО ПОЛЗВАНЕ/ RESTRICTED/ INTERNO съдържат подходяща клауза, определяща минималните мерки, които трябва да се приложат за защитата на такава класифицирана информация. За такива договори не е необходимо разрешение за достъп/удостоверение за сигурност.

Член 9

Посещения

(1) Експертите по сигурността от Компетентните органи могат да провеждат периодични срещи, на които да обсъждат процедурите за защита на класифицираната информация.

(2) Посетителите получават предварително разрешение от Компетентния орган на държавата домакин, само ако им е разрешен достъп до класифицирана информация в съответствие с тяхното национално законодателство и ако им е необходим достъп до класифицирана информация или до обекти, където се създава, обработва или съхранява класифицирана информация.

(3) Редът за осъществяване на посещения трябва да бъде съгласуван между Компетентните органи.

(4) Искането за посещение съдържа следната информация:

а) име на посетителя, дата и място на раждане, номер на паспорт (лична карта);

б) гражданство на посетителя;

в) заеманата от посетителя длъжност и наименование на организацията, която той или тя представлява;

г) разрешение за достъп на посетителя до съответното ниво на класификация за сигурност;

д) цел на посещението, предложената работна програма и планираните дати на посещението;

е) наименование на организациите и обектите, които са поискали посещението;

(5) Компетентните органи на Страните могат да създават списъци на лица, одобрени да осъществяват многократни посещения. Тези списъци са валидни за първоначален период от дванадесет месеца. След като тези списъци са одобрени от Компетентните органи на Страните, сроковете на конкретните посещения се уговарят директно

със съответните органи на организациите, които ще бъдат посетени от тези лица, в съответствие със сроковете и условията, за които са се договорили.

(6) Всяка Страна гарантира защитата на личните данни на посетителите в съответствие с респективното национално законодателство.

Член 10

Нарушаване на мерките за сигурност

(1) В случай на нарушаване на мерките за сигурност, Компетентният орган, в чиято държава се е получило нарушаване на мерките за сигурност, трябва да информира Компетентния орган на другата Страна възможно най-бързо и да проведе необходимото разследване. При необходимост другата Страна оказва съдействие при разследването.

(2) В случаите, когато нарушаване на мерките за сигурност се извърши в трета държава, Компетентният орган от изпращащата Страна трябва да предприеме действията по ал. 1, когато е възможно.

(3) Във всички случаи другата Страна трябва да бъде информирана за резултатите от разследването и трябва да получи окончателното становище за причините и размера на щетите.

Член 11

Разходи

Всяка Страна понася съответно разходите, свързани с изпълнение на задълженията ѝ по това Споразумение.

Член 12

Заклучителни разпоредби

(1) Това Споразумение се сключва за неопределен срок и влиза в сила от датата на получаване на последното писмено уведомление, с което

Страните се уведомяват взаимно, че са били изпълнени всички вътрешноправни процедури, необходими за неговото влизане в сила.

(2) Това Споразумение може да се изменя на базата на взаимно писмено съгласие на Страните. Такива изменения влизат в сила в съответствие с ал. 1.

(3) Всяка Страна може да прекрати това Споразумение с писмено уведомление до другата Страна. Прекратяването влиза в сила шест месеца след датата на получаване на уведомлението. Независимо от прекратяването на Споразумението, всяка класифицирана информация, предоставена по Споразумението трябва да продължи да бъде защитавана съгласно горепосочените разпоредби, до момента в който Страната-източник освободи Страната-получател от това задължение.

(4) Всеки спор относно тълкуването или приложението на това Споразумение, се решава чрез консултации между Страните без отнасяне към външна юрисдикция.

Подписано в гр. Подгорица..... на 24 ноември 2010г. в два оригинални екземпляра, всеки от които на български, черногорски и английски език, като трите текста имат еднаква сила. В случай на различия при тълкуването, меродавен е текстът на английски език.

**ЗА ПРАВИТЕЛСТВОТО НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ЗА ПРАВИТЕЛСТВОТО
НА ЧЕРНА ГОРА**

